

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Az erdélyrészi méhész-egylet tagjai a tagsági díjért kapják. Tagsági díj rendes tagok részéről évi 4 korona. Előfizetőknek: Egész évre 4 korona; félévre 2 korona.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények a szerkesztő nevére Kolozsvár, Király-utca 25 sz., reklamatiók, hirdetésekre vonatkozó megkeresések dr. Balázs Ferenc főtitkárhoz Kolozsvár, Mészáros-utca, 3. sz., a pénzküldemények Zsögön Rácz Mihály egyl. pénztárnokhoz Kolozsvár, Mátyáskirály-tér Bánffy-palota intézendők.

Hirdetés díja: Egyszeri hirdetésnél egész oldal (187 négysz. cm.) 6 k., féloldal 3 k., negyed oldal 1 k. 50 f. Egyesületi tagok és fél éves hirdetőknél 10°/o-al, egész éves hirdetőknél 15°/o-al olcsóbb. A hirdetési díjak előre bektüldendők az egyesület pénztárába. Cikkeink átvétele csak a forrás („Méhészeti Közlöny”) tizedes megjelölésével van megengedve.

A KÉZIRATOKAT NEM ADJUK VISSZA.

Felelős szerkesztő: **Ványolós Miklós.**

Felhívás.

Fölvívjuk a t. tagtársakat, hogy a kiknek ingyen mézelő

fa és cserje csemetékre, vagy mézelő növények magvaira szükség van, azt a mennyiség, valamint a név, lakás, u. posta, vagy utolsó vasutállomás megjelölésével Dr. Balázs Ferencz urhoz (Kolozsvár, Mészáros-u. 3. sz. a.) folyó évi deczember végeig okvetlenül bejelenteni sziveskedjenek, hogy azok beszerzéséről idejében gondoskodhassunk.

Gámán Zsigmond

1897—1907.

Egyletünket f. év szeptember hó 3-án sulyos csapás érte. Erdemekben megöszült I-ső alelnöke Gámán Zsigmond hunyta le örök álomra szemeit, hogy kipihenje azt a fáradságot, mely halandó testét az emberiség érdekében teljesített 54 évi szakadatlan munka után megtörte.

Gámán Zsigmond, mint honvéd főhadnagy vett részt az 1848—49-iki szabadságharcban, s azt végig küzdötte, mint br. Kemény Farkas segédtisztje. A világosi fegyverletétel után az osztrák hadseregbe soroztatván Olaszországba küldetett, honnan 1850-ben szabadulván Kolozsvárra jött s 1851-ben a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara jegyzője, 1854-ben pedig titkára lett, s ezen tisztét viselte egész haláláig. 1904 május hó 8-án 50 éves jubileuma alkalmából Ő Felsége királyi tanácsosi czimmel tüntette ki

A Bodor László volt alelnökünk lemondása folytán az egyletnek 1897 január 31-én tartott rendes közgyűlésében I-ső alelnökké választatott.

A méhészet terén nem volt szakember a mit saját maga bevallott megválasztása alkalmával, a midőn is így szóllott:

„Igen tisztelt közgyűlés! Midőn szivemből megköszönöm az irántam nyilvánuló bizalmat, hogy engem a vezetésre meghívni sziveskedtek, ki kell jelentenem, hogy meggyőződéseim szerint a választmány miuden egyes tagja sokkal jobban teljesitené azokat a kötelezettségeket, a melyek reám várnak, mint én; mert járatlan vagyok a méhészet terén és csak a termékeit méltányolom annak a munkásságnak, a melyet az egylet maga elé kitűzött.

Mint közgazdasággal foglalkozó ember, fel tudom fogni és megvagyok győződve, hogy nincsen az emberi termelésnek egyetlen ága, mely a nemzetgazdaságban ép olyan fontos nem volna, mint a másik; ezek között osztályozást csinálni nem

lehet. Az az ember, a ki a legjobbat produkálja, legjobban megfelel a kötelességének és tiszteletet érdemel. Épen ezért, mert a termelésnek ezen ágát nagyfontosságúnak tartom: bizonyos tartózkodással vállalkoztam ezen megtisztelő bizalom elfogadására. De avval biztattak, hogy a mi a szakismeretet illeti, legkevesebbet igényelnek, s megelégesznek az őszinte, komoly munkával, melyben a választmány minden egyes tagja támogatni fog. Azt hiszem, hogy midőn magamat így mutatom be, elejét vettem minden olyan tulságos reménynek, melyet valószínű talán nem volnék képes . . . . . és kívánom, hogy kivivjuk azt a helyet, melyet megérdemlünk azon szívós kitartó munkával, hogy az ügyszeretet továbbra is fennmaradjon.“

Nem ígért semmit, de annál többet tett. Serkentett a csüggedésben, buzdított a munkában. Hosszu évi szolgálatai az emberiség érdekében a tapasztalat kiapadhatlan kincsbányájává tették. Ügybuzgalma, szorgalmas munkássága minden legkisebb mozzanat iránt való érdeklődése által egyletünk igen hasznos elnöke volt. Átyai tanácsai, helyes utbaigazításai, tág körületekintése és tapintatosságával mindig oly színvonalon tartotta az egyletet, hogy csak haladhatott, de süllyednie nem lehetett. Méltán fájlalhatjuk halálát, s mindig hálával kell főtartanunk emlékéért annak az embernek, aki az egylet haladásában és célja elérésében agg kora daczára oly tevékenyen kivette részét

Jegyzőkönyv.

Felvétetett az Frdléyrészi Mész-Egyesületnek 1907. év július 30-án d. u. 6 órakor a városház közgyűlési termében tartott rendes választmányi üléséről.

Jelen vannak:

Dr. Zsögön Béla ig. alelnök, dr. Balázs Ferencz főtítkár, Bencze Sándor, Nagy János, Schuller József, Tasnády-Szőcs Samu, Ványolos Miklós, Zsögön-Rácz Mihály.

Elnökölt: *Bencze Sándor*.

Előadott: Dr. *Balázs Ferencz*.

Jegyzett; *Tasnády-Szöcs Samu*.

1. Elnök az előző gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére felkérte *Nagy János* és *Ványolos Miklós* v. tagokat.

Hitelesítik.

2. Főtitkár jelenti, hogy a második tanfolyam hallgatóival a vizsga a földmivelésügyi m. kir. Minister úr kiküldöttjének *Krenedits Ferencz* ministeri fogalmazónak jelenlétében július 21-én megtartatott, a vizsga alkalmával fölvet jegyzőkönyvet felolvassa s indítványozza, hogy a tanfolyam előadójának *Ványolos Miklósnak* jegyzőkönyvileg köszönet szavazzassék ügyszorgalmáért, s az elért szép eredményért.

Választmány teljes alismerése mellett jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

3. Főtitkár indítványozza, hogy a választmány a pécsi méhészeti kongresszusra az egyeslet képviselőjében küldjön ki két képviselőt.

Nagy János v. tag előadja, hogy ez a kongresszus harmadik az ország összes méhészei rendezik (az orsz. méhészeti egyesület). Javasolja, hogy legalább három vezető emberrel képviseltesse magát az egyesület. Résztétel elvileg kimondatik. Pénztárnok javaslatára dr. *Zsögön Béla*, dr. *Balázs Ferencz*, *Nagy János* és *Ványolos Miklós* küldetnek ki Kiküldötteknek egyenkint 60 kor. utiköltség szavazzatik meg. Representationális költségekre pedig 80 kor.

A hivatalos kiküldöttekhez csatlakoznak az önkényt jelentkezők

4. Pénztárnok jelenti, hogy a pénztárkészlet 1865 kor. 68 fill. Jelenti továbbá, hogy a pavillont és új épületoldaleköt tűzkár ellen 1910-ig biztosította, a folyó évre eső biztosítási díjat kifizette.

Tudomásul vétetik.

5. Főtitkár bemutatja az egyesületi : éhészszel kötendő szerződés szövegét.

A választmány pontról-pontra letárgyalván elfogadta.

6. Ványolos Miklós indítványozza, hogy a kongresszus egyesületi kiküldöttek jelvénnyel láttassanak el.

Választmány nem fogadja el, visszavonja indítványát

7. Gazdasági bizottság jelenti, hogy kaptárkészítéséhez az anyag feldolgoztatván, felhatalmazást kér anyag beszerzésére.

Választmány utasítja a gazdasági bizottságot, hogy megfelelő mennyiségű anyagot szerezzen be.

Több tárgy nem lévén az ülés véget ért.

Kmf.

Bencze Sándor,
elnök.

Tasnády Szeőcs Samu,
jegyző.

Még egy pár szó a méhek ellenségeiről.

Az alkohol tartalmu folyadékoknak mézzel eszközölt vegyítése, rablásra való ingerlés, s szintén előidézheti a rablást; hanem erre, a lelkiismeretes és józaneszű méhész sohasem vetemedhetik; mivel a rettenetes öldöklés saját méheiket tizedelné meg, s mi öröme lenne a rabolt mézben, melynek értéke igen kedvezőtlen arányban állana a veszteséggel. Erről érdekes elbeszélést közlök egy méhész után.

— „Egy alkalommal láttam, — paraszti sorban élő méhésztől, hogy a mézet pálinkával és borral vegyítette.“

„Kérdésemre azon feleletet adta: „*Hát uram ez titok, nem mondhatom meg.*“ Előtte azonban még sem volt titok. s megmagyaráztam eljárása következményeit. Hogy követte-e a tanácsot vagy nem, azt nem tudom. Azonban azt láttam, hogy midőn határozottan kijelentettem neki, hogy eljárása nem tisztességes, melynek törvényes következményei is lehetnek, határozottan megdöbbsent. Engem a dolog közléről érdekelt, s azt is megmondtam neki, hogy vigyázzon, mert résen leszek!“

„Fogadkozott, hogy csak hallgassak el, ő többé effélét nem cselekszik stb.“

„Már feledni kezdettem az egész dolgot, midőn egy év múlva szeptember 17-én, rettenetes rablásra ébredék. Így! Jól van. Akkor nap védekeztem ahogy lehetett: *a kasok,*

kaptárok beárnyékolása, a menőke megszükitése, füstölés stb. valamennyire csökkentette is a rablást, öldöklést. (Inkább öldöklést, mert népes családokat tartok.) Este az összes családok menőkéjét elzártam drótszövevvel, s a kaptárokbán a mézürt is megnyitottam, hogy a hőséget és a fogság kellemetlenségeit a mennyire csak lehet csökkentsem. “

„Megvallom, hogy ezek után, méregkeverésre adtam a fejemet, s $\frac{1}{2}$ l, mézet egy kávéskanálnyi marószodával, s ugyanennyi friss élesztővel kevervén, tányérokban a méhes előtt elhelyeztem. Természetesen másnap is folyt volna a rablás, öldöklés, de most terített asztalt találtak s tömegesen neki is estek. “

„Azonban nem kellett sok — fájlalom, nem a gazdát, hanem a méheket — halomra hullottak szegények. Én összesöpörtem és azon üzenettel küldöttem haza a hálátlan gazdának, hogy ime az összes méheit tönkre tehetném, azonban ezt én nem akarom, hanem igenis a büntető bíróságnak bejelentem. “

„Hát nem is kellett egyéb, — volt még ugyan bajom elég, mert senkise higgye, hogy 1–2 nap alatt megszűnik a rablás, — jött az én emberem, kért könyörgött, még fizetni is kész volt, csak hagyjam annyiba a dolgot, ő soha többé ilyet nem teszen. “

„Ezt akartam elérni, s nem is pereltem be, csak azt kötöttem ki, hogy méheit legalább 2 napra engedni fogja, hogy én magam zárjam el. “

„Jobb volt így, mert megjegyzem, *bosszudálló emberrel* volt a baj. “

„Kétségtelen, hogy lesznek olyanok, akik az én eljárásomat helyteleníteni fogják, amint magam sem helyeslem. De vegyük tekintetbe a peres eljárás hosszadalmas voltát, melynek lefolyásaig az egész 100 családból álló méhészetem tönkre mehetett volna. “

Tehát — a vérhas gyógyítását kivéve, — ovakodjunk minden alkohol tartalmu folyadék felétetésétől, mert ez, ha főleg gyakran és nagyobb mennyiségben történik, feltétlenül rablásra ingerli a méheket.

A rossz esztendők szintén előidézhetik a rablást. Tapasztalatból állítom, hogy azon általános felfogás, hogy a rablás tavasszal és ősszel szokott kitörni, nem áll meg. Voltak olyan éveim, hogy még nyár derekán, július havában is, szinte tehetetlenül állottam a rablással szemben.

Ennek pedig magyarázata az, hogy főleg a májusi esőhiány miatt kedvezőtlenül fejlődő növényzet, vagy a kánikulai hőségnek mindent elhervasztó hatása alatt szenvedő természet, nem nyújthat elegendő legelőt a kutató méheknek s részben fajfenntartás ösztöne miatt, az amugy is korlátozott fiasítás táplálására, részben a méz teljes hiánya, vagy épen a vagyonszerzési ösztön révén, kénytelenek rablásra vetemedni és a méz birtokáért saját fajtájukkal élet-halál harcot vívni.

A méhnek vele született s elválaszthatatlan ellensége a viaszoly, amely ha egyszer a méhesben elszaporodott, nemcsak érzékeny károkat okoz, főleg tavasz végén, amég fel nem használt lépkészletben, hanem egész családokat tönkre is tehet.

Leggyakrabban támadja az erdélyi országrészben használatos és marhaganéval tapasztott kuposkasokat. A nőstén moly-lepke, apró petéit a repedésekbe rakja le, s a család melegségének kisugározása folytán gyorsan kikelő pondrók, vagy átfurják a tapaszt és igyekeznek a lépet megközelíteni, vagy bevándorolnak a kasok alá és a léphulladékokból táplálkoznak.

Főleg a zárt helyen álló lépeket s a gyöngébb családoknál még a kaptár belsejében is, ha szerét tehetik összefurkálják s utjokat pokhálószerű szövedék mutatja. Természetesen az utjokba akadó fiasítás is mind elpusztul. Így lakmározva gyorsan is növekednek s 14 nap alatt bábbá alakulnak, melyből 20—21 napra a kén pillangó buvik ki, hogy petéinek lerakásával, romboló munkáját újra kezdhesse.

Legsikeresebben védekezhetünk tőle a hulladékok gondos eltakarítása által, mert ez képezi a fejlődő pondróknak melegágyát. A lepkét, pondrót, pedig, ha szerét ejthetjük megöljük. Különbén a lepkék elfogása nem könnyű, mert

rendkívül fürgék. Ezért czélszerű, ha östénkint a méhesben koronkint gyertyát gyújtunk, melynek lángja körül röpködő lepkék megsemmisülnek.

A lépeket pedig úgy védhetjük meg, ha szabadban, szellős helyen tartjuk, s hetenkint erősen megkénfüstöljük oly formán, hogy kaptárba rakva a meggyújtott ként a mézürben helyezzük el, mert a kéngőz a levegőnél nehezebb lévén lefelé terjed.

Több fáradsággal jár, de czélszerű a lépeket erős sóoldatban áztatni, de a használat előtt, tiszta vízben ki kell mosni és gondosan kiszáritani.

Én évek óta úgy védekezem, hogy a somkóró virágját rakom a lépek közé, s csak elvétve akad bajom velök.

A viaszmony után szintén minden méhesnek állandó látogatói a hangyák, melyektől minden védekezés ellenére sem tudunk szabadulni.

A hangyák minden fajtái között legveszedelmesebb a vörös hangya, mely főleg a fiasítás átfurása által okoz érzékeny károkat.

Az apró fekete és a nagyobb fajtá lóhangya pedig ha elhatalmasodik, hihetetlen mértékben képes megdézsmálni a mézet.

Sokféle módot ajánlottak, melyek közül leginkább a kámfor elszórása és a paradicsomlevél vált be valamenyire. Én sok éves tapasztalataimból ajánlhatom a petroléumot, melylyel az utjokat és a kaptár környékét ha beöntözzük, hosszú ideig nem lesz bajunk a hangyákkal. Fárasztó munka, de érdemes a hangyafészket felásni és a hangyákat petróleummal leöntözni, vagy leforrázni. Ez a radikális orvoslás volna.

Korlátozhatjuk az elszaporodást az által is, ha a hulladékokat sohasem seperjük a földre.

A pókok minden fajtája, de különösen a keresztspók szintén sok áldozatot ejt, miért a pókokat szorgalmasan irtogatni kell.

Donáth Aladár.

Az apiárium

— Istvánffy S. —

Kötetekre megy azon művek száma, melyeket az okszerű méhészet művelési módozatairól irtak. Az okszerű méhészkedés minden mozzanata a szakkönyvekben és szaklapokban annyira meg van világítva, úgy meg van magyarázva, hogy csupán egyetlen terjedelmesebb mű figyelmes áttanulmányozása elegendő arra, hogy valaki, ha sohasem is foglalkozott volna méhekkel, azok kezelésének titkát könnyen megtanulhatja, s kevés gyakorlás után eredményesen méhészkedhetik.

Miért van tehát mégis az, hogy az okszerű méhészet nem léphet jogaiba a társadalom azon elemeinél, kik annak fontosságát, hasznát elismerik, magukban hajlandóságot éreznek az állatok tartása és kezelése iránt?

A tudományos emberek körében a méhészet ily nagyfoku negligálása nem az egyénekben vagy előítéletében, hanem egész másban keresendő.

Ugyanis az összes szakművek és lapok az okszerű méhészet fejlesztésének csaknem kizárólag a kisgazdákat kívánják megnyerni a hol nemtörődömséggel, a régi szokásokhoz való csökönyös ragaszkodással, leggyakrabban pedig kigunyolással találkoznak.

Az okszerű méhészet gyakorlását az értelmes tudományos egyének körében kell terjesztenünk, s ezt elérhetjük az által, ha alkalmat és módot nyújtunk, illetve megmutatjuk az utat, a melyen ők is méhészkedhetnek.

Magányos emberek, papok, tanárok, hivatalnokok, tanítók, kik napifoglalkozásuk egyhanguságát felcserélendő kénytelenek a kávéházak dohos, füstös levegőjében keresni szórakozásukat, vagy unalmas sétával tölteni el szabadidejüket, míg más részük madártartással vagy szobai virágkertészettel foglalkoznak.

Megvagyok győződve, hogy ezen felvilágosult egyének háromnegyed része könnyen megnyerhető az okszerű méhészetnek, a melyben üres idejük alatt kellemes és hasznos foglalkozást találhatnak.

De a személyek tulnyomó részének nincs egy talp alattnyi saját földje Bérelt lakása pusztá falán kívül semmivel sem rendelkezik. Kertje, udvara nincs, mert. a legtöbbje olyan bérházakban lakik, a hol még a folyosó részt is meg kell lakótársaival osztania. Hol állitson fel tehát méhest? Kertet bérelni módjában nem áll, de ha volna is arra módja, azt a városon kívül kellene bérelnie, a melynek hozzáférhetősége különösen esős időben nagy nehézségekbe ütközik, szép időben pedig a ki és bejárás szabadideje nagyrészt annyira igénybe veszi, hogy abból a méhészettel való foglalkozásra vajmi kevés marad

Mindezekről eltekintve, ha oly lakást tartana is bérbe, hol lakótársa nincs, s kerttel is rendelkezik, költséges méhest föl nem állithat, mert a bérleti viszony megszűntével mit csináljon méhesével? Államhivatalnoknak, ki nyugdíjaztatásáig vándormadár módjára ki van téve a városról városra való áthelyezésnek, teljes képtelenségnek látszik a méhészet gyakorlása. Mert ha egy csinos méhest fölállit nagy költséggel, s azt kellő gonddal kezelve virágzóvá tette, áthelyeztetése alkalmával azt potom áron kell eladnia.

De lássuk csak, volna-e hajlandóságuk az ilyen vándoréletre praedestinált egyéneknek, — kiknek hazájuk egy ország, s a kik soha haza nem mennek csak szállásaikra — a méhészetre? Igenis volna. Ismerek hivatalnokot, ki két kis tacska tartásában és tanításában lelte örömét. Láttam papot, kinek szobájában egész madársereglet volt. Tudok tanárt, ki egy szobában egész kanári csoportot tartott, s azokat tanulmányozta. Egy tanító ismerősöm egy egész láda fehér egeret tanított ki különböző tréfás szórakoztató dologra. Egy más hivatalnok barátomnak gazdag aquarium diszitette szobáját, melyben a legkülönbözőbb vízi állatok voltak stb.

Ha már most tekintetbe vesszük csak a fent előadott állatok után való tisztogatás nehézségeit, azok etetésének fáradságos és költséges voltát nem hiszem, hogy azt föl ne cserélnénk egy tisztább, kellemes és költséges etetést nem igénylő kedvteléssel a méhészettel.

De hogyan méhészkedjenek? Az ily egyéneknek olyan méhest kell felállítaniok, melyet szükség esetén minden nagyobb nehézség nélkül összerakhatnak és bármily távolságra elszállithatnak.

Állítsanak fel apiariumot, vagy szobaméhest.

Szobaméhészet? Furcsán hangzik ugyan, de nem új dolog a méhészet történetében. Már Wiegandt lelkész 1890-ben írott művében említést tesz róla, hogy lakásának egyik szobájában méhest állított fel, melyben 14 családdal nem kis eredménnyel méhészkedett, de még olvastam, (már nem emlékszem hol) hogy egy méhész 3-ik emeleti lakásán tartott méheket.

Hogy Wiegandt lelkész szobaméhészeti elmélete a méhészetkedvelők körében nem talált visszhangra okot a kaptárak mikénti elhelyezésében, illetve a röpnnyílás merész alkalmazásában találtam.

Wiegandt elmélete a kaptárokat az ablak mindkét oldalán és az ablak alatt úgy állítja fel, hogy azok röpnnyílásai a fal átfurását követelik meg, a mit sem a háztulajdonos nem nézhet jó szemmel, sem a bérlő nem tesz meg örömet. Az átfurt falon keresztül vezetett egy csövet, melyet a kaptár röpnnyílásával kötött össze s a méheket ezen csövön kényszerítette a ki és bejárásra. Ezen elméletnek magam sem vagyok híve.

Föl lehet állítani a méhészetet az épület rongálása nélkül is. Mielőtt azonban a méhest lakásunk valamely szobájában felállítanók, kellő körültekintéssel meg kell állapítanunk a szoba fekvésében annak helyét, hogy az úgy a saját kényelmünknek és a kezelés könnyűségének, valamint a méhek szabad mozgásának megfelelő legyen. De ne kerülje el figyelmünket a lakás egyéb viszonya sem. Ha földszinten lakunk, s az az utca felől magas pl. az ablak alsó párkánya az utca színvonalától legalább 2 méter magason van akkor méhesünket az utczai ablakba állithatjuk. Ellenkező esetben az udvar felől. Azonban, ha emeleti lakásunk van, akkor a méhest legczélszerűbben az utczai ablakba állithatjuk föl.

(Folytatjuk.)

Október a méhesben.

Már nagyon meghosszabbodtak az éjjelek, a nap sugarai is egyre bágyadtabban tűznek a vidékre. Az idei száraz nyár, s még szárazebb ősz a méheknek nem engedi azt a gyönyört, hogy maguknak még sok táplálékot gyűjthessenek. A mező kopár, a növényzet a hosszas szárazság miatt lankadt, alig mutatkozik itt-ott egy-egy nyomorult elkényszeredett virág, melynek sovány kelyhében ha van is, de oly csekély nektár, hogy abból a szegény méh még mindennapját is alig képes beszerezni. A gondosan ápolt és öntözött virágos kertekben már inkább találunk egy kis virágport, de általában e hónapban a méhlegelő teljesen megszűnt.

Okszerű gazdaság mellett a faceliával októberben is főntarthatjuk a méhlegelőt, mert ha a facelia magvakat szeptember elején elvetjük a hónap végétől október 20—22-ig állandó méhlegelőt nyerünk, a mely ha az idő kedvező, még fölösleget is képes nyújtani, de a méhek napiszükségleteit föltétlenül fedezi.

Október az a hónap, a melyben a mezőről a gazdák minden termésüket behordták. Az ily módon a dus élelemtől megfosztott mező élősdijei az egerek sem maradnak a kopár, letarolt határon, hanem seregestül költöznek be a falvakba és városokba, hol nemcsak a magtárakat és éléskamarákat, hanem a méheseket is előzőnik, a hol nemcsak kényelmes lakást, hanem azonkívül még dus táplálékot is találnak. A hideg és mindent átható, tartós őszi eső menekülésre készíti még a künnmaradottakat is. Ezért a röplő nyílások tolokáit el kell zárunk s a kaptárak és kasokat sűrű bogáncscsal kell köríteniünk, nehogy azokat megközelítvén átrágnák és azokban tanyát űssenek. Tanácsos ezenkívül a méhesben zajtalanul működő, alkalmas egérfogókat is felállítani, hogy ily módon pusztítván azokat, számukat kevesbitsük.

Ha egyes családoknak téli mézkészlete nem volna elegendő, azt még e hónapban fölsegíthetjük úgy, hogy mézes lépeket akasztunk a kaptárba, de ügyeljünk arra is, hogy a már leragasztott fedődeszkácskákat föl ne szakítsuk.

Ha keret mézünk nem volna elég, hig méz föletetésével is segethetünk rajtuk. mert a méhek a fagyos idők beálltaig nem huzódnak össze gomolyba, de a hig mézet csak este és nagy adagokban kell beadnunk, hogy reggelre elraktározassák.

Állandó meleg időben az anyátlan vagy gyöngé családokat még mindig egyesíthetjük minden veszély nélkül.

A hónap vége felé már mindig hűvösebb és hűvösebb lesz az idő, s amint a méhek járása csökken a tolokát a röpnylás előtt aunyira szükítsük, hogy csak egy méh férjen ki rajta.

Mihelyt a hidegebb, vagy a tartós esős idők beállanak, a kaptárak fölnyitása veszélyes, s azért minden oly munkálatot, mely a kaptár fölnyitását teszi szükségessé, még a melegebb időben kell eszközölnünk. Megtörténhetik azonban, hogy egyes családoknál később válik szükségessé a segítség, ezeket meleg helyre konyhába, vagy szobába vigyük s ott bontsuk föl.

Végül a méhest és környékét tartsunk tisztán.

BCU Cluj University Library Cluj

Egy megszívelendő példa.

Ha valaki álmainak megvalósulását látja, ha az akár a saját, akár a köznek hasznára van, örömmel tölti el lelkét.

Mennyi ábránd, mennyi kaptár. kezelési rendszer küzd egymással élet-halál harcra a miatt, hogy a méhek munkaképességét az ember javára minél hasznosabbá tehesse, pedig ha jól megfontolja bárki is a dolgot, az eredmény sem egyik, sem másiktól nem függ csupán a jó méhlegelőtől.

Mennyit beszélünk, mennyit irunk a méhlegelők készítése és javítása érdekében, s beszédünk elhangzik, mint a pusztába kiáltó szava. Nem tesznek semmit sem az egyesek, sem a köz.

Az elődeink által ültetett akáczfákat az udvarokról, utak mentéről irgalmatlanul kivágják. Ha találunk is egyes városok sétaterén akáczbokrokat, utczáin akácz, juhar vagy hársfákat, azokat a szépítő bizottságok hivatalos bakója, a kertész kegyetlen ollójával gömbbé, kuppá nyomorítja, hogy ne legyen soha virágja, s legyen szép a szemnek.

Én nem tudom, de lehet, hogy szépérzékem nincs eléggé kifejlődve, hogy az így megnyomoritott fákon nem tudok gyönyörködni, s jobban esik szememnek, lelkemnek, ha azokat virágpompájukban látom, ha még oly alaktalanok is. És kedvesebbnek tartom, ha az utczák büzhödt levegőjét a virágok millióinak édes illata ellensúlyozza. A haladás, úgy látszik, nem akarja a hasznost a kellemessel egyesíteni, de a mi a szemnek szép, az nem mindig kellemes vagy hasznos, annál kevésbé a kettő együttvéve.

Nem úgy van az ám „tul a Dunán Baranyában“. Méltán példát vehetnek róla mindnyájan. A vasut mentén a tágas mezőkön, mint fehér szőnyeg, terül el a tisztos fű (tarlóvirág) millióira, nem pusztította ki tövét a mélyen szántó vaseke. De mondjuk úgy, hogy ez magától termett, ezt Isten keze ültette oda, az ember csak nem pusztítja ki, de tenyésztését elő nem segíti, tehát az embernek nincs benne semmi érdeme.

Annál dicsérendőbb dolognak voltunk szemtanui valamennyien, kik a pécsi kongresszuson részt vettünk.

Nem győztünk eléggé gyönyörködni s dicsérni ezt az embert, a kinek eszébe megfogamozott az eszme, s azt a városi intéző kört, a mely ezt az eszmét magáévá tette, felkarolta s kivitelét elősegítette, hogy *Pécs város utczáinak mindkét oldalára japáni akáczt (Sophora Japonica) ültessenek.*

Virágokkal voltak épen a kedves fák tele. Egyik bimbójában, másik virágpompájában, ismét másik már lehullatta virágát s szép fehér szőnyegként terült el a sok lehullott virág az aszfalton a fák alatt.

A japáni akác a méhtenyésztés valóságos áldása. Ez a szerény fa nem válogat a talajban, megél a legsivárabb földben is. Legjobb erénye az, hogy július végén és augusztus egész hónapjában virágzik. Virágai könnyen lehullanak, de — mint azt egyletünk telepén tapasztaltuk — a lehult virágok korántsem pusztulnak úgy el mint más fa virágai, hanem még a földön egy-két napig heverő virágokat is sűrűn lepik el a méhek dus méz tartalmáért.

Ime tehát Pécs városa nemcsak a kiállításal adott nekünk

példát, hanem ezen szép intézményével is, mintha azt akarta volna mondani: „Ime lássátok és kövessétek példámat.”

Most azt szeretném tudni vajon hányan fogják e szép példát követni? Senki! hanem a kaptárak fölött veszekedünk, hogy melyiknek oldala izzad mézet.

Tagsági díjat fizettek.

1905. évre. Gebhardt Ernő, Nyiredi Lajos 4—1 kor.

1906. évre: Mojis István, Szilágyi Márton, Sárosy Károly, Gebhardt Ernő 4—4 kor.

1907. évre: Biedermann Ferencz, Gyergyóalfalusi állami népiskola, Gebefügi Márton, Kornert János, Mészáros Arnold, Holczer Ferencz, Lotos János, Preda Viktor, Lőrinczi Lajos, Kálmán János, Mojis István, Csuka Mátyás, Nagy Lajos, Kocsis Flórián, Metter József, Györffy János, Leitner Márton, Ferencz József, Görgényi erdőőri szakiskola, Végh János, Simon Elek, Nagysármási állami iskola, Nesselfeld Viktor, Fatter Péter, Tasnádi Szeöcs Samu, Ladányi Kornél, Mies Márton, Kraune Károly, Veress Ferencz, Szöllösi Gyula, I. Irsay József, Balogh József, Sajler Géza, Pap Jenő, dr. Davida Leo, dr. Lukács Adolf, dr. Ferencz József, Ady Sándor, Rákosi Albert, Stein Gáborné, Hoffer József, Bokor Károly, dr. Hart Albert, Bareán Tivadar, Virág Ferencz, Palotás János, Keresztes Árpád, Szilágyi Márton, Balogh Károly, Deák Gizella, gr. Bethlen Pál, Tóth János, Albert Ödön 4—4 kor. Schiller Henrik, Maros vásárhelyi miniszteri kirendeltség 2—2 kor.

Kolozsvárt, 1907. szeptember 20-án.

Zsögön Rác, s. k.
pénztáros.

Tartalom: Felhívás — Gámán Zsigmond. — Jegyzőkönyv. — Még egy pár szó a méhek ellenségeiről. *Donáth Aladár.* — Az apiárium. *Istvánffy S.* — Október a méhesben — Egy megszívelendő példa. — Tagsági díjat fizettek.

Apró hirdetések.

Mézpergetőim

több kiállításon ki lettek tüntetve, bámulatos olcsóságuk mellett a legjobbak, legerősebbek és a legtartósabbak, a miről kezességet vállalok. Mézszűrő, méztartó bádogokat, min-

dennemü méhészeti eszközöket rak-táron tartok s a legjutányosabb áron készítek, ugyszintén legjobb fajta gyümölcszedőket is.

Sajler Géza, bádogos
Kolozsvár, Mátyás- király-u 2. sz.

Rivonat az Egyesült Magyarhoni Üvegyárak Részvény-Társaság 35. számú külön árjegyzékéből

Mézes- és méhészeti üveg-czikkekről.

1879. sz.

Nikkelezett fedéllel, parafa és pergament betéttel, valamint színezett czimkével

$\frac{1}{8}$ kg. 14 f.
 $\frac{1}{4}$ „ 16 „
 $\frac{1}{2}$ „ 22 „
1 „ 30 „

1880. sz.

Karimás nyakkal (fedő nélkül) és egy színezett czimkével

$\frac{1}{8}$ kg. 8 f.
 $\frac{1}{4}$ „ 10 „
 $\frac{1}{2}$ „ 14 „
1 „ 22 „

1831. sz.

Lecsiszolt nyakkal

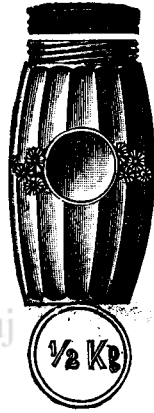
$\frac{1}{4}$ kg. 2 f.
 $\frac{1}{2}$ „ 16 „
1 „ 24 „

1883. sz.

üvegfedővel, fémcsavarral és gummigyűrűvel

0 25 kg 36 fill.
0 35 „ 40 „
0 5 „ 48 „
0 6 „ 52 „
0 7 „ 56 „
0 8 „ 60 „
1 „ 80 „

2239. sz.

Nikkelezett fedéllel, parafa és pergament betéttel, valamint színezett czimkével

$\frac{1}{8}$ kg. 17 fill.
 $\frac{1}{4}$ „ 20 „
 $\frac{1}{2}$ „ 26 „
1 „ 35 „

Gyárok: Uj-Antalvölgy, Fekete-Erdő, Salgótarján, Kis-Kapocs, Beél.

Fincm kristály asztalkészletekről, csiszolt-, préselt- s közönséges öblös üvegek-
ről. gyógyszerészeti-, gyermekápolási- és kórházi czikkekről, valamint petro-
eum-, gáz-, Auer-, villa mos- és acetylen lámpakellékekről szóló képes árjegyzé-
keinket kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg.

Budapesti főraktár: VI., Nagymező-utca 8. szám.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10.